

Τιμή 10 Λεπτών

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τιμή 10 Λεπτών

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

Ἐν Ἀθήναις, 22 Νοεμβρίου 1892.

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 15

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ. 8.—
αἰς ἐπαρχίαις	" 8.50
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ῥωσσίᾳ	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΑΡΚΕΛΙΝΑ, νεωτάτη μυθιστορία Ἰουλίου Μαρύ. (μετὰ εἰ-
κόνων, μετάφρ. [B] — Η ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ, ἐκ τῶν τοῦ *Catulle*
Mentès. — Ο ΥΠΟΛΟΧΑΣ ΒΟΝΕ, μυθιστορία Ἐκτωρὸς
Μαλῶ, μετάφρ. Κ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΓΓΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας «Πρὸς
τὴν Διεύθυνσιν τῶν ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ-
ΤΩΝ, εἰς Ἀθήνας», διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν,
γραμματοσύμιων, χαρτονομισμάτων, τοκομεριδίων,
συναλλαγμάτων κτλ. κτλ.

ΜΑΡΚΕΛΙΝΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ

— Μὲ προσοχὴν, εἶπεν ἡ Μαρκελίνα, κράτει το ἑλαφρά, μὴ τὸ πιέξης. (Σελὶς 115)

Διακόπτεται όριστικώς ή άποστολή τών Έκλεκτών Μυθιστορημάτων • είς πάντας τούς μή συμμορφωθέντας πρός την έντυπον ήμών γνωστοποίησιν περί άποστολής της συνδρομής αύτών.

Η Διεύθυνσις

ΜΑΡΚΕΛΙΝΑ

Μυθιστορία ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια)

Ο νέος έρριψε δι' ύστάτην φοράν βλέμμα πρός την Μαρκελίαν, πρός την Σοφίαν. Η Μαρκελίνα απέστρεψε τούς όφθαλμούς. Δεν θέλει νά υποχωρήσῃ. Υποφέρει. Η καρδιά της ύφίσταται βασάνους. Όσον άφορᾷ την Σοφίαν, εκείνη κλαίει άπροκαλύπτως.

— Σε ακολουθώ, πάτερ, είπεν ό πτωχός νέος.

Εξήλθεν. Η Μαρκελίνα δέν τούς άνακαλεί. Τούς άκούουσι κατερχομένους την κλίμακα, είτα άνήλθον τό όχημα.

Τό όχημα άπεμακρύνθη.

Η Μαρκελίνα καί ή Σοφία, μόναί. ούδὲ λέξιν έκφέρουσιν.

Η Μαρκελίνα περιβάλλει την κόρην της διά τών βραχιόνων της. Τότε εκείνη δέν συγκρατεῖ πλέον τὰ δάκρυά της.

— Μαμά, άφοῦ δέν εἶνε ἀληθές, διατί τῷ είπες ότι δέν τόν ήγάπων ; ... Άφοῦ μέ άγαπᾷ, καί μέ θέλει διά σύζυγόν του, διατί νά μή συναινέσῃς ;

— Θέλεις λοιπόν νά μέ άφήσῃς ; Θέλεις λοιπόν νά μέ λησμονήσῃς ;

— Δεν δύναται μία κόρη ν' άγαπᾷ την μητέρα της άμα καί τόν σύζυγόν της ; ... Ω ! τί κακόν μοι έκαμες ! ... Δι' έμέ ζωή πλέον δέν ύπάρχει ! ...

Η Μαρκελίνα ζητεῖ νά την παρηγορήσῃ, άλλ' ή κόρη της την άπωθεί.

— Όχι, είπεν, άφες με, προτιμῶ νά κλαίω.

Δ.

Τήν επάύριον, ό Πέτρος Βωφόρτ έδέχετο είς έπισκεψιν τόν Ροβέρτον.

Ο νέος ήτο έτι όλως συγκεκινημένος επί τη σκηνή της προτεραιάς.

Άφηγείται πρός τόν Βωφόρτ τὰ διατρέξαντα την άποποίησης της Μαρκελίνας, τούς λόγους της Σοφίας.

Καί άπολήγει οὕτω :

— Εἴθε φίλος της Σοφίας ... Η κόρη αὐτή σᾶς όφείλει την ζωήν της ... Δεν δύνασθε νά εὑρητε ευκαιρίαν ἵνα την έρωτήσῃτε, ἵνα μαθητε τί σκέπτεται, άν μέ άγαπᾷ ; Κατόπιν όλων, μεθ' όλα όσα είπε, καί αὐτή, καί ή μητηρ της, νομίζω ότι μέ άγαπᾷ.

— Θα προσπαθίσω, είπεν ό κ. Βωφόρτ, σᾶς τό ύπόσχομαι, άλλ' ή κυρία Λαγκών εἶνε γυνή αλλόκοτος, άγρία. Μετά δυσκολίας θα δυνηθῶ νά φθάσω μέχρις αὐτῆς. Καθώς

δὲ φοβούμαι μή δέν έπιτύχω νά εξηγηθῶ μετ' αὐτῆς καί της Σοφίας, διατί σεις έν τῷ μεταξύ δέν έρωτᾶτε τόν Γεράρδον ;

— Ω ! τό έσκέφθην, καί θα τό κάμω, βεβίως.

— Λαμπρά, τοιουτοτρόπως θα μάθωμεν την ἀλήθειαν ...

Καί δι' αὐτό, ήμέρας τινάς μετέπειτα, ό Γεράρδος έλαβε την Σοφίαν έκ τοῦ βραχιόνος, την ήπάσθη είς τό μέτωπον καί γελῶν, τῇ είπε :

— Άδελφούλά μου, έχω κάτι νά σ' έρωτήσω.

— Άλλά τί ;

— Γνωρίζω διατί είσαι μελαγχολική ...

— Δεν είμαι ποσῶς μελαγχολική, άπατάσαι.

— Εἶδα τόν Ροβέρτον τὰ πάντα μοι έφανέρωσεν.

— Α ! υπέλαβεν εκείνη θλίβουσα τὰς χείρας τοῦ Γεράρδου πάσῃ δυνάμει, έν ᾧ δάκρυα άνήρχοντο είς τούς όφθαλμούς της. Τί σοι είπεν ;

— Ότι ό πρὸς σέ έρως του τόν θανατώνει ... καί ότι τόν άπήλπισες ... Εἰπέ μοι, ἀληθές εἶνε, ότι δέν τόν άγαπᾷς ;

— Τόν άγαπῶ, υπέλαβεν εκείνη άπλῶς.

Ο Γεράρδος έρρίγησε τόσην ή φωνή της άδελφῆς του ένεῖχε περίσκεψιν καί σεβασμότητα.

— Τότε διατί τῷ είπες ... ή τόν άφῆκες νά πιστεῦσῃ τό έναντίον ; ...

— Άντελήφθην ότι τιαύτη ήτο ή θέλησις της μητρός μου.

— Η μήτηρ μου δέν εἶνε δυνατόν νά θέλῃ την άπελπισίαν σου ...

Τήν αὐτήν εκείνην στιγμήν είσῆλθεν ή Μαρκελίνα. Η Σοφία κατέπνιξε τὰ δάκρυά της.

— Μητηρ, είπεν ό Γεράρδος, ή άδελφή μου άγαπᾷ τόν υἱόν τοῦ κ. Βελόν ... Σε διαβεβαιῶ ότι ό Ροβέρτος την άγαπᾷ διαπύρως, εἶνε δὲ καί καθ' όλα άνταξίος της. Διατί λοιπόν έμπροστίεις την έννοσίαν των ;

— Δυνατόν νά υπάρχωσιν άλλοι λόγοι, υἱέ μου.

— Τούς λόγους αὐτούς, διατί δέν μάς τούς λέγεις ;

— Μή μ' έρωτᾷς, Γεράρδε, περί τούτου ...

— Ναί, μητηρ, θέλω ν' άπαντήσῃς.

— Θέλεις, υἱέ μου ; Υπάρχει ἐδῶ ἄλλη θέλησις πλὴν της δικῆς μου ; Καί έκδηλών την θέλησιν σου κατ' αὐτόν τόν τρόπον δέν έκκλίνεις τοῦ πρὸς με όφειλομένου σεβασμοῦ σου ;

— Ω ! μητηρ, συγγνώμην, σέ σέβουμαι καί σέ άγαπῶ, είπεν άσπαζόμενος αὐτήν, άλλ' ιδέ την Σοφίαν ... Συγκρατεῖ τὰ δάκρυά της ... Εἶνε δυστυχῆς.

— Οὐδέν δύναμαι, είπε καταπεπονημένη.

— Άποποιέσαι πάντοτε ;

Εκείνη επένευσεν επανειλημμένως διά της κεφαλῆς.

Τὰ δύο παιδιά εξήλθον. Ο Γεράρδος έψιθύριζε :

— Παράδοξον ... Τί συμβαίνει λοιπόν είς τό πνεῦμά της ; Έγινεν όλως διαφορετική. Δεν την άναγνωρίζω πλέον.

Έν τούτοις ό Βωφόρτ ένθουμείτο την

πρὸς τόν Ροβέρτον δοθείσαν υπόσχεσιν. "Ηθελε νά έρωτήσῃ την Σοφίαν καί την Μαρκελίαν. Άνεχώρησε πρῶϊαν τινά καί τοι άδιαθετῶν κατ' εκείνην την ήμέραν. Διέβη τόν κήπον καί, καθ' ήν στιγμήν έμελλε νά εξέλθῃ, τῷ ήλθε ζάλη. Οί όφθαλμοί του έσκοτίσθησαν, έλιποψύχησεν επί τινος καθίσματος τοῦ κήπου.

— Ίδου έψιθύρισε, τό τέλος μου πλησιάζει !

Άπέμεινεν άναίσθητος επί τινά λεπτά. "Οτε ήθέλησε ν' αναλάβῃ την πορείαν του, τόσον ήτο συντετριμμένος καί πλήρης κόπωσης, ὥστε μόλις αἱ κνήμαί του τόν υπεβάσταζον.

Επέστρεψε στηριζόμενος επί τοῦ ὤμου κηπουροῦ έργαζομένου πλησίον εκεί καί σπύσαντος ότι τόν είδε λιποθυμοῦντα.

Κατεκλίθη.

— Καλέσατε τόν ιατρόν Γεράρδον, είπε. Μετά παρέλευσιν ὥρας, ό νέος εύρίσκετο παρὰ την κλίνην του.

Καί ό Βωφόρτ τῷ επανελάμβανεν :

— Έτελείωσε, βλέπετε, έτελείωσεν. Αἰσθάνομαι άμετρον κόπωσιν ... Δεν βλέπω πλέον ... τό αίμα έστερεύσεν είς τὰς φλέβας μου ...

— Ο Γεράρδος τόν θεώρει συμπαθῶς.

Άληθῶς έλεγεν, ό πτωχός. "Αν έσώζετο τότο ὡς έκ θαύματος θα έγίνετο. Η ὥψις του ήτο νεκρικῶς πελιδνή, οί όφθαλμοί του έσθερμένοι, ή άναπνοή του δυσκολος καί βροχεία. Ο σφιγμός του προέδιδεν άκραν άδυναμίαν.

Τί ήδύνατο ό Γεράρδος ; Οὐδέν.

Δέν ήδύνατο ή νά επιβραδύνῃ καταστροφὴν άφρευκτον καταστάσαν, καί νά την επιβραδύνῃ επί τινας μόνον ήμέρας.

Έγραψε συνταγήν.

Ο Βωφόρτ την έλαβε μεριδιῶν.

— Διά τόν τύπον, αἱ ; διά τόν τύπον ! ...

Ο Γεράρδος εξήλθε περιαλγής.

Ο ιατρός, ὡς ήμέραν τινά ό Γεράρδος τό είχεν είπει πρὸς την μητέρα του, τὰς άσθενείας τοῦ σώματος μόνον δύναται νά θεραπεύῃ, καί ό Βωφόρτ έπασχεν έκ νοσήματος της ψυχῆς.

— Τετέλεσται δι' αὐτόν ! είπε πρὸς την Μαρκελίαν έν τῇ επανόδῳ του.

— Τετέλεσται ! Τετέλεσται ! είπεν εκείνη συναπτουσα τὰς χείρας ... καί τίποτε δέν δύνασαι, Θεέ μου, πρὸς σωτηρίαν του ; ...

— Μόνον διά θαύματος θα σωθῇ ... καί αὐτό δέν εἶνε της δικαιοσύνης τῶν ιατρῶν.

— Διά θαύματος ! διά θαύματος επανέλαβεν εκείνη.

— Ναί, ό άνθρωπος αὐτός έχει μυστικόν ἄλγος. "Οστις τόν άπήλαττε τούτου ή τουλάχιστον τῷ τό άνεκούφιζεν άπλῶς, θα τόν έσώζεν άσφαλίστατα.

— Τετέλεσται ! επανελάμβανεν εκείνη, ήμιπαράφρων, τετέλεσται ! ...

— Πολύ δεικνύεις ένδιαφέρον πρὸς αὐτόν, μητηρ ; ...

— Ναί, άφοῦ κατέστη φίλος σου ...

— Μητηρ, σοι είπον άλλοτε, ότι άφροσύσεις ὡς ή δική μας ήδύνατο νά έμετρίαζον τὰ δεινά τοῦ Πέτρου Βωφόρτ καί παρέτεινον την ζωήν του. Θα ήτο άγαθοεργία. Καί θ' άπέτιες οὕτω τό χρέος σου ...

— Λοιπόν, εἶπεν ἐκείνη διατάζουσα τρέμουσα σύσσωμος, ἄς ἔλθῃ νὰ μᾶς ἴδῃ... Ἡ Σοφία θὰ τὸν ἀγαπᾷ ἀναμφιβόλως... Ὡς εὖρη ἐδῶ εὐκογένειαν ἥτις θὰ τρέφῃ δι' αὐτὸν στρυγῆν.

— ὦ! τώρα, εἶνε πολὺ ἀργά!

— Πολὺ ἀργά! Λοιπόν, τετέλεσται;... καμμία πλέον ἐλπίς;

— Φνίνεσαι τῇ ἀληθείᾳ ὑποδεχομένη αὐτὴν τὴν εἰδῆσιν ὡς μεγάλην συμφορὰν...

Ἡ Μαρκελίνα μικροῦ δεῖν προσέδιδετο...

Ἄλλ' ὁποίας ὑφίστατο ἀγωνίας...

Ἐρ' ὅλην τὴν νύκτα ἐσκέπτετο εἰς τὸν Βωφόρτ. Τί νὰ κάμῃ;... Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἐπῆλθε κρίσιμος τοῦ βίου τις ὥρα καθ' ἣν δὲν ἤδυνάτο νὰ διαφύγῃ ὅτι ἡ τύχη τῇ ἐπεφύλασσε.

— Σκέπτεται εἰς ἐμέ, ἀναμφιβόλως, διελογίζετο... ἐξ αἰτίας μου ἀποθνήσκει!...

Πῶς νὰ κάμω;... Νὰ τῷ ἀποκαλύψω τὴν ἀλήθειαν; Ὁχι, ὄχι, ὄχι!

Περιέμενε τὴν ἐπαύριον ἐν θανάσιμῳ ἀγωνίᾳ.

Ὁ Γεράρδος ἐπανεῖδε τὸν Βωφόρτ.

Ἡ κατὰστασίς του ἦτο ἡ αὐτὴ καθ' ὅλα.

Ὅτε ἐπανῆλθεν, ἡ μήτηρ τὸν ἀνέμενε.

— Λοιπόν; τὸν ἠρώτησε... Πῶς τὸν εὗρες;

— Ἡ κατὰστασίς του ὅλον ἐν χειροτερεῖαι... τετέλεσται. σοὶ εἶπον.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἐβουθίσθη εἰς βελὺν ρευθασμόν.

Αἰφνης, ἐξῆλθε. Πηγαίνει νὰ εὖρη τὸν υἱὸν της.

— Τούλάχιστον, τῷ εἶπεν, ὁ κ. Βωφόρτ ἔχει πλήρη τὴν ἀντίληψίν σου; Ἐνθυμεῖται; Ὁμιλεῖ;

— Βεβαίως. Σοὶ τὸ εἶπον. Δὲν εἶνε ἀσθενής. Δὲν ἀποθνήσκει. Σθένυνται. Πρὸς τί αὐταὶ αἱ ἐρωτήσεις; Τί θέλεις νὰ κάμῃ;

— Τίποτε, εἶπεν ἐκείνη ἐκπληκτος. Τί ἤθελες νὰ ἐκάμουν;

Τὸν ἐγκαταλείπει. Ἐπιστρέφει εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Διατελεῖ εἰς ἑκτακτον ὑπερερεθισμόν.

— Τίς οἶδεν, εἶπε, τίς οἶδεν;... Ἄν ἐξακολουθῇ νὰ σκέπτηται εἰς τὴν Μαρκελίαν... ἐὰν ποσὸς δὲν τὴν ἀποστρέφεται... δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιχύσῃ τις ἐλπίδα εἰς τὴν σθεννυμένην αὐτὴν ζωὴν;... Καὶ ἂν ἡ ἐλπίς αὐτῇ τῷ ἐμφυσήσῃ νέαν ζωὴν, δὲν θὰ εἶναι δι' ἐμέ τοῦτο ἐνδειξίς λήθης, συγγνώμης; Τίς οἶδεν;

Ὅλον ἐν ρευθάζει. Οὕτω διέρχεται τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα. Τόση εἶνε ἡ φρικώδης αὐτῆς ἀβεβαιότης, ὥστε αἱ παρειαὶ της κοιλαινόνται.

Τὴν πρωῒαν, ἠνέωξε γραφεῖον, οὕτως τὴν κλειδῶν ἔφερε πάντοτε μεθ' ἐκυτῆς. Μεταξὺ πεπληκτωμένων χαρτίων, ὑποκάτω παλαιῶν ἐπιστολῶν, ἀνευρίσκει φάκελλον.

Τὸν σχίζει.

Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ ὑπάρχουσιν ἄνθη ἀπεξηραμμένα, ἀλλ' ἄτινα, εὐλαβῶς φυλαττόμενα, τηροῦσιν ἐτι τὸ σχῆμά των, ἀναγνωρίζονται ἐτι.

Τὸ πάλαι, ὅτε εἶχε φύγει ἀπὸ τοῦ Βενάβαν, οὐδὲν ἀπεκόμισεν ἄλλο ἐκ τοῦ νυμφοκοῦ της θαλάμου, εἰμὴ τὰ ἄγρια ἱα ἄτινα

ὁ σύζυγός της εἶχε δρέψῃ ἀπὸ τῶν ἀθύσσω τῆς Γρινδελβαλδῆς...

Τὰ ἐφύλαττεν, αὐτὰ τὰ ἄνθη... Πανταχοῦ τὴν παρηκολούθουν, εἰς ὅλας τὰς φάσεις τοῦ βίου της...

Εἶνε ἡ μόνη τηρηθεῖσα ἀνάμνησις εἶνε ὁ μόνος δεσμός ὁ δεσμός ὁ συνδέων τὸ παρὸν της μετὰ τὸν παρελθόντα βίον.

Ἄν τὰ ἐπέτα, τῇ ἐφαίνετο ὅτι μέγα θὰ διηνοιγετο ἐν τῇ καρδίᾳ της κενόν.

Τὰ ἀτενίζει ἐπὶ μακρόν, αὐτὰ τὰ ἱα...

Τὰ ἀσπάζεται...

Τὰ ἐγκλείει εἰς ἕτερον φακέλλον καὶ ἀλλοιοῦσα τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς της, ἐπιγράφει τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου Βωφόρτ.

Εἶτα χαράσσει ἐν τάχει λέξεις τινάς:

«Ἐλθέ, Ζανζότ, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἀναβολὴν. Σὲ ἔχω ἀναγκήν».

Ὁ Κρυσκοκανάτας διαμένει εἰς Σαὶν Φερμαίν, μικρὸν χωρίον μετὰ Κρέιλ καὶ Σαντιλλῶ. Ἡ Μαρκελίνα τῷ πέμπει τὴν ἐπιστολήν. Ὁ Ζανζότ, κατὰ καλὴν τύχην, εὐρίσκειτο κατ' οἶκον. Προσέδραμε, μὴ λησμονῶν νὰ παραλάβῃ τὸ ἀχώριστον ὄργανόν του.

— Τί τρέχει, δεσποινίς Μαρκελίνα; — Οὕτω πάντοτε τὴν ἐκάλει καὶ οὕτω ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν καλῇ — μήπως ἦλθεν ἡ περιστασίς νὰ σὰς ἀποδείξω ἐπὶ τέλους πόσο σὰς εἶμαι ἀφοσιωμένος;

— Ἴδου μία ἐπιστολή διὰ τὸν κύριον Πέτρον Βωφόρτ, εἶπεν ἐκείνη.

— Ἄ! γὰρ τὸν καὶ μένο τὸν Βωφόρτ... Λοιπόν; ποῖος θὰ τὸλεγε ποτὲ πῶς θὰ κατοικήσατε ὁ ἑναὶς δίπλα στὸν ἄλλο, χωρὶς ἐκεῖνος οὕτε κἂν νὰ τὸ φαντάζεται;... τὸν καὶ μένο τὸν ἄνθρωπο... Ἄ! ἂν τῷ ζῆρε... φτάνει...

Ἡ Μαρκελίνα ἔφερε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματός.

— Σιωπῇ! εἶπεν. Οὕτε λέξιν, οὕτε ὑπαίνυγμόν, Ζανζότ, ἐνθυμήσου ὅτι μοὶ τὸ ὑπεσχέθης...

— Δὲν ὑπάρχει φόβος, ἄ! κανένας, δεσποινίς Μαρκελίνα...

— Ὡς ἐγγειρίσης τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν πρὸς τὸν κύριον Βωφόρτ, ἐπανέλαθεν ἐκείνη, ἐνθυμήθητι. Ζανζότ, ὅτι δευτέραν ἤδη φοράν σοὶ ἐμπιστεύομαι.

Ὁ ἀπόμαχος ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν.

— Δὲν ἔχετε τίποτε νὰ φοβῆσθε. Θυμοῦμαι. Πρέπει στὸν ἴδιον νὰ τὴν δώσω, βέβαια;

— Ἄν ἦνε δυνατόν... ἐν τούτοις θὰ δυσκολευθῆς, διότι εἶνε κλινήρης, ἐτοιμοθάνατος.

— Ἄ! ὑπέλαθεν ὁ Κρυσκοκανάτας σιρτῶν, καὶ δὲν ζητᾷ νὰ τὸν ξαναειδῇ;

Ἡ Μαρκελίνα ἐσπόγγισε τὸ ὕγρον ἐξ ἰδρώτος μέτωπόν της. Δὲν ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ γέροντος αὐτοῦ ἡ γλῶσσα τοῦ καθήκοντος;

— Ἰσως, εἶπεν ἐκείνη διὰ φωνῆς ἡλλοιωμένης, ἴσως.

— Στὸ τέλος, ἂν ἦν ἄδύνατον νὰ δώσω τὸ γράμμα, στὸ ἴδιον τὰ χεῖρα, θὰ κατορθώσω νὰ βεβαιωθῶ καλὰ πῶς τῷ λαβε.

Ἐχετε σ' ἐμέ ἐμπιστοσύνη, δεσποινίς Μαρκελίνα.

Ἐλαβε τὸν φακέλλον.

— Μετὰ προσοχὴν, εἶπεν ἡ Μαρκελίνα, κράτει τὸ ἐλαφρὰ, μὴ τὸ πιέζης.

— Καλὰ. Ὡς προσέχω...

Μετὰ τινος στιγμῆς, εὐρίσκειτο πρὸ τοῦ κιγκλιώτου τοῦ κήπου, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἠγείρετο ἡ οἰκία τοῦ Βωφόρτ.

Ἐκρούσε σφοδρῶς, βλέπων κλειστὸν τὸ κιγκλιώτον.

Θεράπων τις ἐπεφάνη εἰς τὸ ἄκρον διόδου, ἀλλ' ἐκλαβὼν τὸν Κρυσκοκανάταν δι' ἐπαίτην, τῷ ἐνεύσε ν' ἀπομακρυνθῇ, διὰ κινήματος ἀποτόμου.

Καὶ ἐξηφανίσθη.

Ὁ Κρυσκοκανάτας ἐσημάνει καὶ πάλιν δις καὶ τρίς ἐπανειλημμένως.

Ἦδη κανεὶς δὲν προσήρχετο.

— Διὰ βολῆ! ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν ὁ ὀργανοπαικτής, πῶς νὰ καμῶμε τώρα;... Μοῦ ἦρθε μία ἰδέα!...

Φέρει τὸ ὄργανον πρὸς τὸ στήθος του, ἀρχίζει νὰ τὸ στρέφῃ, καὶ συνοδεύει τὴν μουσικὴν διὰ φωνῆς στεντορεῖου:

Κυβέρνα φρόνιμα τὴν θάρκα σου,

φαρᾶ, μίλει σιγά!

Ρίψε τὸ δίκτυ σου ἀθόρυβα,

φαρᾶ, μίλει σιγά!

Ὁ Βωφόρτ εὐρίσκειται ἐν τῇ κλινῇ του.

Ὁ Γεράρδος δὲν ἐφάνη ἐτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἄν εὐχαριστῆται ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ νέου, τοῦτο, ὄχι, διότι ἐλπίζει ἐξ αὐτοῦ θεραπείαν, ἀλλ' ἀρέσκειται νὰ βλέπῃ τὴν εἰλικρινῇ ἐκεῖνου μορφήν, καὶ τὸ ὕγιές του μειδίαμα ἐπιχύνει πρὸς στιγμὴν τὴν παιδρότητα εἰς τὸν τόσον πληκτικὸν ἐκεῖνον θαλάμον. Ὅντος θερμοῦ τοῦ ἡλίου, ἠνέωξε τὰ παραθυρά καὶ ἐταπεινώσε τὰ παραπετάσματα. Ἐλαφρὰ αὖρα τῷ ἀποκομίζει τὰ ἀρώματα τοῦ κήπου, τῆς ἐξερχῆς...

Ἀκούει ἐπανειλημμένως κρουσμένην τὴν θύραν. Εἶτα ἡ σιγὴ ἀπεκατέστη.

Καί, ἐν τῇ σιγῇ, τὸ μεμακρυσμένον ὄργανον ἀντηχεῖ, μελαγχολικῶς:

φαρᾶ, μίλει σιγά...

Ἀκούει. Ἀκούει. Ὑπεγείρεται. Ἀναμνήσεις διαβαίνουσι τοῦ πνεύματός του. ὦ! δὲν ἀργεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ... Τὴν στροφὴν αὐτὴν, παιζομένην καὶ ψαλλομένην ὑπὸ πλανοδίου μουσικοῦ, τὴν εἶχεν ἀκούσει τρίς, ἐν ταῖς πλέον δραματικαῖς τοῦ βίου του περιστάσεσι... Πῶς ἡδύνατο νὰ τὴν ἐλησμονεῖ;

Τὴν πρώτην φοράν, περιεφέρετο ἐν τῷ δάσει μετὰ τῆς Μαρκελίνας. Ἦτο ἡ πρώτη ἐσπέρα τῶν γάμων του.

Τὴν δευτέραν φοράν, ἦτο ἡ ἐπαύριον τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ἡ ἀπαισία νύξ ἡ ἐπακολουθήσασα τὴν ἐξαφάνισιν τῆς Μαρκελίνας, ὅτε κλίνων πρὸ τοῦ παραθύρου, ἔκραζεν ἐν τῇ σκοτίᾳ:

— Μαρκελίνα!.. Μαρκελίνα!..

Τὴν τρίτην τέλος φοράν, ὀλίγας μετέπειτα ἡμέρας, ὅτε ὁ Κρυσκοκανάτας εἶχεν ἐπανέλθει.

Ἐσκήρτησε. Τοῦτο τὸν συνεκίνησε μέχρι βάθους ψυχῆς. Ἡ αὐτὴ στροφή ἦτο, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμα ὅτι καὶ ὁ μουσικὸς ἦτο ὁ αὐτός.

Ἠγέρθη ἐπιπόνως, ἐθημάτισε μέχρι τοῦ γραφείου του, ἐθηκεν εἰς τι βαλάντιον χρυσὰ νομίσματα καὶ ἐσημάνει ἵνα ἔλθῃ ὁ θαλαμηπόλος.

— Λάβε, είπε, ὁδὸς αὐτὸ εἰς τὸν μουσικόν... καὶ ἄς φύγῃ!..

Ὁ θεράπων ἐξῆλθε. Τὸ ὄργανον ἔπαυσε πάραυτα. Ὁ Κρασοκανάτας ἐγένετο ἄφαντος.

Ὁ ὑπὸν ἑστρέψε παρὰ τῷ κυρίῳ του, ἀκροποδητεῖ.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν κύριον, εἶπεν, εἶχεν αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν νὰ τῷ ἐγχειρίσῃ;.. Ἀπῆντησα ὅτι ὁ κύριος δὲν ὀφείλεται... Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή.

Ὁ Βωφόρτ τὴν λαμβάνει μηχανικῶς καὶ τὴν ρίπτει ἐπὶ τῆς κλίνης του.

Μετ' οὐ πολὺ, θὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

Ρεμβάζει. Ἡ μουσικὴ αὐτὴ ἀνερίπισε τὴν θλιψίην του.

Καὶ ἐπὶ μακρὸν μένει οὕτω, λησμονῶν ἐτι ν' ἀνοιξῇ τὴν ἐπιστολὴν.

— Καὶ θ' ἀποθάνω, ἐπιθύρισε, χωρὶς νὰ γνωρίσω τὸ μυστήριον τοῦ βίου μου!

Ἐκ κινήσεώς του, προελθούσης ὑπὸ φρικιάσεως πυρετοῦ, ἡ ἐπιστολή ὠλισθήσεν.

Ἀκούει τὸν ψόφον τῆς πτώσεώς της.

— Ἀ! εἶπε, τῷ ὄντι, ἐλησμόνησα...

Τὴν ἀναλαμβάνει, ρίπτει ἀδιάφορον βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς, ἀλλ' εἰ δάκτυλοί του οἱ ψαύοντες τὸν φακέλλον αἰσθάνονται ἔνδον ἀντικείμενόν τι συντριβόμενον.

— Μπα! εἶπε, τί νὰ ἦναι;

— Ἦδη σχίζει τὸν φακέλλον. Ἀνθ' ἧξεν, μαρμαριμένα, διαφεύγουσι καὶ πίπτουσιν ἐπὶ τῆς κλίνης, ὑπὸ τὰ ὄμματά του.

Κατ' ἀρχὰς οὐδὲν σκέπτεται, νομίζει μάλιστα ὅτι ἡ ἐπιστολή αὐτὴ κατὰ λάθος διηυθύνθη εἰς αὐτόν, προσωρισμένη οὕσα δι' ἄλλον...

Εἶτα ἀτενίζει τὰ ἄνθη μηχανικῶς.

Καὶ αἰφνης σκιρτᾷ. Μακρὸς κλονισμὸς τὸν συνταράσσει. Πελοιδὸς ὀρθοῦται ἐπὶ τῆς κλίνης του.

— Ὅχι, εἶπεν, ὀνειρεύομαι, παραλογίζομαι, εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ πυρετοῦ.

Καὶ ἀτενίζει ἐκ νέου τὰ ἄνθη, προσεκτικώτερον, ἐγγύτερον.

— Θεέ μου! εἶπε, τί τοῦτο σημαίνει; Εἶνε τὰ ἴα... τὰ ἄνθη τῶν βουνῶν τῶν Ἀλπεων... τὰ ἄνθη τὰ ὑποῖα εἶχε φυλάξει ἡ Μαρκελίνα... τὰ ἄνθη τὰ ὑποῖα εἶχον ὀρέψει με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου...

Καὶ τὰ ἀτενίζει, ἀλλόφρων πάντοτε... πάντοτε, διότι δὲν πιστεύει... διότι νομίζει ὅτι διατελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος ὀνείρου εἰς ὃ τὸν ἐνέβαλεν ὁ ἦχος τοῦ ὄργανου.

Ἐπαναλαμβάνει πολλάκις ἵνα πείσῃ ἐαυτόν:

— Εἶνε τὰ ἴα, εἶνε τὰ ἴα...

Καὶ ὡς ἵνα τῷ ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν τελευταίαν ἀπομείναν αὐτῷ ἀμφιβολίαν, χαρτίον τι καταπίπτει ἀπὸ τῶν ἀνθῶν τούτων, κίτρινον ἐκ τῆς πολυκαιρίας καὶ τῶν ἀνθῶν, χαρτίον μικρόν, ἐφ' οὗ εἶνε τι σημειωμένον.

Μετὰ κόπου ἀναγινώσκει, διότι αἱ λέξεις εἶνε σχεδὸν ἐσβεσμέναι:

«25 Μαΐου 1855.»

Εἶνε ἡ χρονολογία τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔδρεφεν αὐτὰ τὰ ἴα, καθ' ἣν ἐπέτυχεν νὰ ἴδῃ ἐκδηλούμενον τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτα τῆς Μαρκελίνης. Πῶς νὰ μὴ τὴν ἐνθυμῇται τὴν

χρονολογίαν αὐτὴν! ἐκ ταύτης δὲν ἐξηρτάτο ὅλη του ἡ ζωὴ; Λαμπεὶ φαεινῶς ἐν τῇ ὑπάρξει του. Εἶχε πιστεύσει εἰς τὴν εὐτυχίαν. κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Καὶ πρὸ αὐτῶν τῶν ἀνθῶν, πρὸ αὐτῆς τῆς ἀποκαλύψεως, πίπτει, ὡσεὶ κεραυνόπληκτος, ψιθυρίζων:

— Τίς μοὶ τὰ πέμπει;

Οὕτω ὁ Γεράρδος τὸν εὕρισκει, ἐξουθενωμένον, ἀλλὰ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλοκότως ἀποστίλνοντας. Ὁ Βωφόρτ δὲν τὸν ἀκούει. Δὲν τῷ ἀπαντᾷ. Παρκαλοῦθεὶ τὰς μυχίας του σκέψεται.

— Ποίος ἄλλος λοιπὸν ἠδύνατο νὰ εἶχεν αὐτὰ τὰ ἴα, πλὴν τῆς Μαρκελίνης; Καὶ τίς ἄλλος τῷ τὰ πέμπει ἄρα εἰμὴ αὕτη;

Λοιπὸν ζῇ;... Γνωρίζει λοιπὸν τοῦ φακέλλου, ἣν παραφόρως ἐξετάζει, ἐγράφη ἀναμφιδόλως νεωστί, χθὲς ἢ σήμερον... εἶνε πρόσφατος ἡ γραφή. Ἐν τῇ ἡλκισμένη γραφῇ, δὲν ἀναγνωρίζει τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς τῆς Μαρκελίνης... ἀλλ' ὀλίγον ἡ λεπτομέρεια αὐτὴ τὸν ἐνδιαφέρει.

Ἄν μὴ ἡ Μαρκελίνα, φίλη τις ἐκείνης θὰ τῷ ἔχει πέμψει ταῦτα, γυνὴ τις οὕσα ἐν γνώσει τοῦ μυστηριώδους βίου της.

Καὶ τὴν φίλην αὐτὴν, οἰκῶποτε καὶ ἂν ἦνε θὰ τὴν ἀνεύρῃ.

Ἡ σκέψις αὐτὴ τῷ ὑποθάλλει τὴν κερδαίναν, τὸν ἀναζωογονεῖ. Ἐγείρεται. Αἰσθάνεται τὰς δυνάμεις του ἐντονωτέρας.

Ὁ Γεράρδος τὸν θεωρεῖ πλήρως ἐκπληξέως. Ἀδυνατεῖ νὰ μαντεύσῃ τί συμβαίνει.

Ὁ Βωφόρτ ἤρχισε νὰ γελᾷ, διὰ γέλωτος ὀλίγον νευρικοῦ ἔτι.

— Ἀ! ἄ! δὲν εἶμαι καλλίτερα; Καὶ ποσῶς δὲν ἐννοεῖτε πῶς τοῦτο συμβαίνει! Καὶ ἀπορεῖτε, βεβαίως μὲ τὴν ἀνευ τῆς συνδρομῆς σας θεραπείαν μου; Χθὲς ἔτι ἤμην ἐτοιμοθάνατος. Σήμερον, ἀναζῶ...

Δεικνύων τὰ πρὸ αὐτοῦ κατακείμενα ἄνθη, προσέθηκεν:

— Ἰδοὺ, τὸ φάρμακον, ἰατρέ. Παρκτηρήσατέ το, σὰς παρακαλῶ... ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς, μετ' ἄκρας προσοχῆς... εἶνε πολὺτιμον, ἐξ αὐτοῦ ἤρτηται ἡ ζωὴ μου, ὥσως.

Ὁ Γεράρδος αἰσθάνεται πίεσιν εἰς τὴν καρδίαν.

— Ἡ χαρὰ αὐτὴ καὶ ἡ πυρετώδης ἐμφύχωσις τῷ ἐμποιῶσι κακόν, τὸν ἐμβαλλουσιν εἰς φόβους. Ἀλλ' ὁ Βωφόρτ τὸν κατῇσυχάζει.

— Φάρμακον ἡθικόν, εἶπεν, ἐννοεῖται... καὶ ὡς γνωρίζετε αὐτὰ μόνα τὰ φάρμακα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπ' ἐμοῦ ἐπιρροήν.

Ὁ Γεράρδος τὸν ἐγκαταλείπει. Ἐχει ἀκόμη φόβους. Ἐν τούτοις εὕρεσκειται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐπαίσθητὴν παρετήρησε μεταβολὴν ἐπὶ τὰ κρείττω εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ Βωφόρτ.

Ἡ Μαρκελίνα τὸν ἀκούει, ἐπανελθόντα. Ἐδέσσει νὰ καταβαλῇ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς θελησέως της ἵνα ἀποκρύψῃ τὴν ἀδημονίαν της, καὶ ἐνῷ αἱ ἐρωτήσεις συνωστίζονται πελυπληθεῖς ἐπὶ τῶν χειλέων της, σχεδὸν ἀδιάφορος αὕτη, ἐρωτᾷ.

— Λοιπὸν, Γεράρδε, πῶς εὕρεσκειται σήμερον ὁ κ. Βωφόρτ;

Καὶ κατωχρος, τρέμουσα ὅλη, μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους ἐκ τῆς συγκινήσεως, περιμένει τὴν ἀπάντησιν του.

Ὡς σοὶ εἶπον, ἐκ θαύματος μόνον ἠδύνατο νὰ ἐσώζετο.

— Καὶ τὸ θαῦμα αὐτό, τὸ ἔκαμες;

— Ὡ! ἐγὼ ὄχι, ἀλλ' ἔγεινεν ὑπωσῆχοις... Καὶ ἤθελον νὰ ἐγνώριζον τὸν ἐπίδοξιν ἰατρὸν ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὸ φάρμακον αὐτὸ προῆλθε.

— Φάρμακον, λέγεις; Συνταγή; Τί λοιπόν;...

— Μία ἀπλὴ ἀνθοδέσμη ξηρῶν ἀνθῶν, τὴν ὁποίαν εὗρον αὐτὸν ἀτενίζοντα, ἐνῷ ἦτο κατακεκλιμένος... Ἰδοὺ τὸ φάρμακον!

— Καμμία ἀνάμνησις; εἶπεν ἐκείνη διὰ φωνῆς βαθμυδὸν ἐξασθενούσης καὶ ἦν αἱ παλμοὶ τῆς καρδίας καθιστώσι κατ' ὀλίγον ἐπὶ μᾶλλον ὑποτρέμουσαν.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι ἐθεραπεύθη;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, πλησιάζει νὰ θεραπευθῇ. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ ἀλλόκοτον.

Ὁ Πέτρος Βωφόρτ ἡγέρθη. εὐθὺς ὡς ὁ ἰατρὸς ἀνεχώρησεν. Ἐνεδύθη. Συνέλεξε τὰ ἴα. Τὰ ἐπανάθηκεν εἰς τὸν φακέλλον. Τὰ θεωρεῖ διὰ τελευταίαν φοράν.

— Ἡ Μαρκελίνα ὑφίσταται ἄρα γε ἀκόμη; Ἡ ἀποθνήσκουσα μοὶ ἐπεμψεν αὐτὰ τὰ ἄνθη; Ἡ 25 Μαΐου 1855! Ἀπὸ εἰκοσι καὶ πέντε ἐτῶν!

Κρούει τὸν κωδωνίσκον ἵνα καλέσῃ τὸν θαλαμηπόλον του.

— Γιάννη, τὸν εἶχες προσέξει ἐκεῖνον τὸν μουσικόν;

— Ναί, κύριε...

— Ὅτ' τὸν ἀνεγνώριζες ἂν τὸν ἐβλεπες;

— Ὡ! βεβαιότατα, κύριε, εἶνε κρυολήρης!...

— Πῶς! τοῦ λείπει τὸ χέρι!

Καὶ ὁ Βωφόρτ σπεύδει πρὸς τὸν ὑπὸν τῆς του τὸν ἀνασείει. Εἶνε ἐκτὸς ἑαυτοῦ, οἱ ὀφθαλμοὶ του σπινθηρίζουσιν.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν ἀπατάσαι;

— Ἐννοεῖται. Ἄλλως τε δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά τοῦ τὸν βλέπω. Πολλὰς φορές τὸν ἀπῆντησα στοὺς δρόμους τοῦ Κρείλ. Φαίνεται καλὸς ἄνθρωπος, ἂν καὶ πίνει...

— Εἶνε γνωστός... δύναται τις εὐκόλως νὰ τὸν ἀνεύρῃ;

— Τὸ ἐλπίζω... Καὶ ἂν ὁ κύριος ἐπιθυμῇ νὰ πληροφορηθῇ... Ἴσως δὲν ἔφυγε ἀκόμη ἀπὸ τὸ Κρείλ... Ἐν ταιαυτῇ περιπτώσει, θ' ἀκούσω τὴν φωνὴν του καὶ τὸ ὄργανόν του... ἐπειδὴ πάντοτε τραγουδεῖ.

— Μ' ἕνα χέρι! Ἐπανελάμβανεν ὁ Βωφόρτ... Περὶ τοῦ ἥτο καὶ ἐκείνος...

— Ἄν ὁ κύριος ἐνδιαφέρεται νὰ τὸν γνωρίσῃ πλεόλυτον, γνωρίζω πῶς ὀνομάζεται... γκατὶ εἶνε πολὺ γνωστός στὸν τόπον...

— Καὶ τὸ ὄνομά του; τὸ ὄνομα του;

— Λέγεται Ζανζότ... ἀλλὰ μὲ ἄλλο ὄνομα τὸν γνωρίζουν ὅλοι...

— Ἐχει καὶ κανὲν πρόσθετον ὄνομα...

— Ναί, κύριε, καὶ πολὺ ἀστείον μάλιστα...

— Κρασοκανάτας;

— Ἀκριβῶς. Πῶς, τὸ γνωρίζει ὁ κύριος; Ὑπέλαβε μειδιῶν ὁ θεράπων.

— Ἐκεῖνος, ἐκεῖνος εἶνε! ἐπιθυρῖζεν ὁ

Βωφόρτ... ὁ ἡκρωτηριασμένος ὀρχήγος τοῦ συντάγματος τοῦ Μοντεσκύρ, ὁ φίλος τῆς Μαρκελίνας, — ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον εἶχον συναντήσει εἰς Ἑλβετίαν, — τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐξετάσει ὁ ἀνακριτής, διότι τὸν ὑπώπτευεν ὅτι ἐγνώριζε τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς συζύγου μου. — Ἐκεῖνος εἶπε, ὁ Ζανζότ... ὁ ὁποῖος μοὶ φέρεται, μετὰ εἰκοσιπέντε ἔτη, τὰ ἴα, τὴν ἀνάμνησιν τῆς Μαρκελίνας... "Α! ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ μοὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν... θὰ τὸν ἀνεύρω... θὰ τὸν ἀναγκάσω νὰ ὁμιλήσῃ. ἔστω καὶ μὲ θυσίαν ὅλης μου τῆς περιουσίας.

Καὶ κατεχόμενος ὑπὸ ἄκρας ταραχῆς : — Ἐμπρός, Γιάννη, ζήτησον νὰ μάθῃς... φέρε τον ἐδῶ !... Παρευθύς... εἶνε ἀνάγκη... ἀντὶ πάσης θυσίας...

Ὁ Γιάννης πάρχυτα ἀνεχώρησε, λέγων : — Ω! ! δὲν μοὶ φαίνεται ἀδύνατον, ὅτι ὁ κύριος ζητεῖ... ἀρκεῖ ὁ κύριος νὰ λάβῃ ὀλίγη ὑπομονή...

Ὁ Βωφόρτ ἀδυνατεῖ νὰ σταθῇ εἰς τι μέρος. Καταβαίνει εἰς τὸν κῆπον. Οὐδὲν ἔχονος κοπώσεως. Οὐδεμία ἀδυναμία. Ὁ βίος τοῦ ἔχει ἤδη σκοπὸν τινα. Καὶ πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἀνεύρε τὰς δυναμεις ἃς εἶχε τρικοντούτης ὢν

Μία ὥρα, δύο. παρέρχονται.

Ὁ Γιάννης δὲν ἐπανερχεται.

Ὁ Βωφόρτ ἀνυπομονεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνῆλπιος.

Τέλος κρούεται ἡ θύρα. Ὁ Γιάννης εὐρίσκεται πρὸ τοῦ κιγκλιωτοῦ. Ἄλλ' εἶνε μόνος. Ὁ Βωφόρτ τῷ ἀνοίγει τὴν θύραν.

— Δὲν τὸν εὕρες.

— "Οχι, ὅσο καὶ ἂν τὸν ἀναζητήσῃ. Καὶ μαλιστα οὕτε ἔτυχε κανεὶς νὰ τὸν εἶ. Δὲν ἔκχευε τὸν τακτικὸν τοῦ γύρου στὸ Κρέιλ. Δὲν εἶν' ἡ ἡμέρα του.

— Λοιπόν, ἐπίτηδες ἦλθεν, ἐσκέφθην ὁ Βωφόρτ.

— Δὲν περιωρίσθηκα μόνον στὸ Κρέιλ... "Ετρεξα καὶ στὰ περὶχωρα... Πουθενὰ δὲν εἰξευραν νὰ μοὺ δώσουν πληροφορίας... Μόνο, ἄφησα, παντοῦ σχεδόν, παραγγελία νὰ εἰδοποιήσουν τὸν κύριον, εὐθὺς ἄμα ἰδοῦν τὸν Κρασκανάτα.

— Πολὺ καλὰ, ἀλλὰ πιθανὸν οὕτω νὰ ἡργοπορεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐγὼ βιάζομαι. Ὁ Κρασκανάτας, ἀφοῦ τακτικὰ κάμνει ἐδῶ τὴν περιόδειαν του, θὰ κατοικήῃ βεβαίως εἰς τὸ Κρέιλ ἢ εἰς κανὲν χωρίον τῶν περὶξ.

— Ναί, κύριε... ἀλλὰ ὅσο γι' αὐτὸ δὲν ἡμπόρεσαν νὰ μοὺ δώσουν ἀκριβεῖς πληροφορίες... "Ἄλλοι λέγουν στὸ Μονταταίρ, ἄλλοι στὸ Τιθερνύ. ἄλλοι πάλιν λέγουν πῶς κατοικεῖ ἀκόμη μακρύτερα, μὲ μιὰ γρηᾶ. — ποῦ φαίνεται νὰ ἦνε ἡ μητέρα του, — ὁ ἴδιος τὸ λέγει ὅταν εἶνε πιομένος, στὸ χωριὸ Σαιντ Φερμαίν ἢ στὸ Ἀπρεμόν, μεταξύ τοῦ δάσους τῆς Ἀλάττης καὶ τοῦ δάσους Σαντιλλύ.

— Ἰδοὺ χρήματα. Ζεῦξον, πῆγαινε εἰς τὰ χωρία, καὶ ἐπᾶνελθε ἀφοῦ βεβαιωθῇς...

— Ὁ κύριος, ἀφοῦ εἶνε ἀσθενής, δὲν θὰ λάβῃ τὴν ἀνάγκην μου ;

— "Οχι... δὲν ὑποφέρω πλέον... Πῆγαινε, σπεῦδε.

Ὁ θαλαμηπόλος, ἀνευ χρονотριβῆς, ἔξευ

ξεν εἰς ὄχημα ἓνα τῶν ἵππων τοῦ κυρίου του καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν διέτρεχε τὰς ὁδοὺς.

Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἀπουσίασεν.

Εἶχε διατρέξει ὅλα τὰ γειτονικά χωρία καὶ ἀπέληξεν εἰς τὸ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἐν Σαιντ Φερμαίν διαμονὴν τοῦ Ζανζότ.

Ἄλλ' ἡ γραῖα, μόνη, ἦτο ἐκεῖ.

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Γιάννη, ἀπήντα διὰ τῶν στερεοτύπων αὐτῶν λέξεων :

— Ὁ Ζανζότ κάνει τὸν γυρὸν του, μὴπως ξέρω κ' ἐγὼ ποῦ νὰ ἦνε.

— Πότε θὰ γυρίσῃ ;

— Σὲ τέσσερις, σὲ πέντε, σὲ ὀκτὼ μέρες, μὴπως ξέρω κ' ἐγὼ.

Πλειότερα δὲν ἠδυνήθη ἐξ αὐτῆς νὰ πληροφορηθῇ.

Ἐπέστρεφεν ἀπὸ Σαιντ Φερμαίν, μελαγχολικός, καὶ ἐσκέπτετο εἰς τὴν δυσარέσκειαν τοῦ κυρίου του ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ του, ὅτε, διερχόμενος τοῦ χωρίου Ἀπρεμόν, ἤκουσεν ὄργανον, συνοδευόμενον ὑπὸ ἡχηρᾶς φωνῆς, ψαλλούσης τὴν τροφὴν τῆς Λευκοφύρου.

— Ὁ Κρασκανάτας εἶπε, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Γιάννης.

Ἐμασίτωσε τὸν ἵππον, καὶ κατηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος ὁποῦν ὁ ἦχος προήρχετο.

Ἐν τῇ καμπῇ ὁδοῦ τιнос, τὸν διέκρινε. Καὶ δὲν ἠπατήθη. Ἐκεῖνος ἦτο.

Ὁ Γιάννης κατέβη τοῦ ὀχήματος καὶ ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν.

Τῷ ἔθηκε πέντε φράγκα ἐπὶ τοῦ ὀργάνου του. Ὁ Κρασκανάτας διακόπτει τὸ ἄσμα του.

— Εὐχαριστῶ, κύριε, ὑπέλαβεν ὁ Ζανζότ... μὰ μὴν κάνετε λάθος ; ... αὐτὰ δὲν εἶνε δεκάρες, βέβαια ;

— "Οχι, καλέ μου Ζανζότ...

— Μπά, μὲ ξέρετε κηόλας ;

— "Ω! ὅπως ὅλοι. Ποιὸς εἶνε στὸ Κρέιλ ποῦ νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸν Κρασκανάτα ; "Οχι μόνον σὲ γνωρίζω, ἀλλὰ σὲ ζητῶ.

— "Α μπά ! Κεὶ γιατί, παρκαλῶ σας ;

— Εἶμαι ὁ θαλαμηπόλος τοῦ κ. Πέτρου Βωφόρτ...

Ὁ Κρασκανάτας σκιρτᾷ. Συνωφρυνῶν. Ἀρχίζει νὰ καταλαμβάνῃ.

— Αὐτὸ δὲν μοὺ δίδει νὰ καταλάβω γιατί μὲ ζητᾶτε.

— Σὺ δὲν ἦσο, ποῦ ἔφερες, ἐδῶ καὶ τρεῖς ἡμέρες, ἓνα γράμμα στὸν κύριόν μου ;

Ὁ Ζανζότ ἐπόθει νὰ ἡρνεῖτο. Ἀλλὰ δὲν ἦτο εὐκλος.

— Μπορεῖ κι' αὐτό. Πολλαὶς φορὶς μ' ἐπιφορτίζουν μὲ παραγγελίες, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐκεῖ. Αὐτὸ διπλασιαζει τὰ κέρδη μου.

— Δὲν δύνασαι νὰ τὸ ἀρνηθῇς ! Ἐγὼ σ' ἐδέχθηκα στὴν πόρτα, θυμάσαι ;...

— Τότε, ἀφοῦ εἶστε βέβαιος, ὑπέλαβε τραχέως ὁ Κρασκανάτας.

— Ὁ κ. Βωφόρτ ἐπιθυμεῖ τὰ μέγιστα νὰ σὲ ἰδῇ, νὰ σοῦ μιλήσῃ. Παντοῦ σὲ ἀναζητεῖ, καὶ μ' ἐπεφόρτισε νὰ σὲ ὑπάγω εἰς αὐτόν...

— Ὁραῖα... ἂν ὁ κύριός σας θέλει νὰ μοῦ μιλήσῃ, γιατί δὲν σας ἀκολουθοῦσε ;...

— Εἶνε πολὺ ἄρρωστος.

— Λυποῦμαι γι' αὐτό, ἀλλὰ πρέπει νὰ βγάλω τὸ ψωμί μου... καὶ ὄχι τὸ δικό μου μόνο, ἀλλὰ καὶ τῆς μητέρας μου ποῦ εἶνε

γρηᾶ... Μοῦ δώσατε ἀλήθεια πέντε φράγκα, ἀλλ' ἂν τὸ μετανοήσετε ;...

— "Οχι, καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, πάρε ἄλλα εἰκοσι φράγκα κοντὰ σ' ἐκεῖνα... "Ετσι, μπερεῖς τώρα νὰ μὲ συνοδεύσης στὸ Κρέιλ... Τὰ κέρδη τῆς ἡμέρας σου τὰ ἔχεις ἐξασφαλίσαι...

Ὁ Κρασκανάτας ἐβλεπεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε διέξοδος. Ἐξηκολούθει ἐν τούτοις ἀνθίσταμενος.

Ἐμάντευε τί τὸν περιέμενεν εἰς Κρέιλ, καὶ διατὶ ὁ Βωφόρτ ἐπεθύμει τόσον νὰ τὸν ἰδῇ. Ὁ σύζυγος τῆς Μαρκελίνας ἤθελε νὰ τὸν ἠρώτα. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Ζανζότ ἐφοβεῖτο.

— Ἐμπρός, Ζανζότ, ἔλεγεν ὁ θεράπων, ἔσο ὀλίγον συγκαταβατικός... καὶ ἀνέβα στὸ ἄμαξι. Θὰ εὐχαριστήσης ἕναν ἄρρωστο.

— Τί μὲ θέλει, ὁ κύριός σας ;

— Διάβολε, δὲν τὸν ἐρώτησα. Αὐτὸ μόνο μωρῶ νὰ σοῦ πῶ, πῶς ἀφ' ὅτου ἔλαβε τὸ γράμμα σου, τὸν βλέπω μὲ ἐξαψιν εἰς ὅση ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἦτο.

— "Ας εἶναι. Ἐρχομαι, μὲ αὐτὸ μὲ στενοχωρεῖ, στὸ λέω. Δόσε μου χέρι νὰ βάλω μὲ τὸ ὄργανο στὸ ἄμαξι.

Τοῦ ὀργάνου τοποθετηθέντος, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ καὶ ὁ Κρασκανάτας. Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας, τὸ ὄχημα εἰσήρχετο εἰς Κρέιλ.

Ὁ Βωφόρτ περιέμενε μετὰ ζωηροτάτης ἀνυπομονησίας.

"Ἦδη μάλιστα ἤρχιζεν ἡ ἐλπίς νὰ τὸν ἐγκαταλείπῃ.

"Οτε εἶδε τὸ ὄχημα σταθῆν πρὸ τοῦ κιγκλιωτοῦ, προσέδραμεν.

Ὁ Ζανζότ ἦτο ἐκεῖ, λίαν τεταραγμένος, καὶ τὸν ἐχαίρειτο πεντακίς ἢ ἑξάκις κατ' ἐπαναληψιν, ἀδεξίως.

Ὁ Κρασκανάτας ἦτο ὁ ὀλιγώτερον ὄλων καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ γήρατος. Οὕτε προγαστρω εἶχε γείνει, καὶ ἡ ὄψις τοῦ ἐνείχε τὴν αὐτὴν ὡς πάντοτε εὐθυμίαν καὶ ἀγαθότητα, οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἦσαν ὡς παντοτε φιλομεδεῖς. Ὁ μύσταξ μόνον καὶ τὸ βραχὺ τοῦ γένειον εἶχον ὀλίγον λευκανθῇ.

Καὶ δι' αὐτὸ ὁ Βωφόρτ πάρχυτα τὸν ἀνεγνώρισε, καίτοι ἀπαξ ἐν τῷ παρελθόντι τοῦ ἰδῶν αὐτόν.

— Ἐλθέ, ἐλθέ, εἶπεν ὁ Βωφόρτ, ἔχω νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

Τὸν εἴλκυσε διὰ νευρικῆς χειρὸς. Διετέλει ἐν ἐξαψὶ ἀπεριγράφπτῳ.

Τί θὰ ἐμάνθανε ; Τί θὰ ἔλεγεν ὁ Κρασκανάτας ;

Ἡ ζωὴ τοῦ ἤρτητο ἀπὸ τοῦ μουσικοῦ αὐτοῦ, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπαίτου.

Καὶ ἐνῷ τὸν ἦγε πρὸς τὴν οἰκίαν, ἥς ἡ λευκὴ πρόσψις διεκρίνετο μεταξύ τῶν δένδρων ἐν τῷ βαθεῖ τοῦ κήπου, τὸν ὑπέβλεπε λάθρα, προσεπάθει νὰ διερευνήσῃ, αὐτὴν τὴν φυσιογνωμίαν.

Καὶ ἐσκέπτετο :

— Εἶνε τίμιος ἄνθρωπος... ἴσως μ' εὐσπλαγχνισθῇ !

Ὁ Κρασκανάτας ἐβλεπεν ὅτι παρετηρεῖτο, ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα. Ἀλλ' ἤσθαινετο ἐκυτὸν πλέον γαλήνιον, διότι ἔλαβεν

